

24 Σεπτεμβρίου 2013

Νυκτερινή συμπροσευχή με τον Γέροντα Παΐσιον

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Παΐσιος Αγιορείτης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Φωτό:kosmaseer.pblogs.gr

Ο Ιερομόναχος π. Μάξιμος Καρυώτης περιγράφει την ξεχωριστή λειτουργική

εμπειρία που είχε στο κελλάκι της Παναγούδας στον Άθωνα

Τον ρόλο που έπαιζαν στην αρχαιότητα οι φιλόσοφοι τον έχουν αναλάβει στις ημέρες μας κατ' εξοχήν οι ορθόδοξοι μοναχοί, επειδή φιλοσοφούν τη ζωή, «τηρούν τον νου» (παρακολουθούν και ελέγχουν τις σκέψεις των), υποτάσσονται στο θέλημα του Θεού, εμπνέουν και στους άλλους δύναμη.

Το Άγιον Όρος έχει αγιασθεί και αναδεικνύει συνεχώς αγίους, διότι όσοι ασκούνται εδώ προσεύχονται πολύ και υμνούν τον Θεό αδιακόπως, αλλά και διότι συναναστρέφονται συνεχώς αγίους συναγωνιστάς και ενισχύονται από το παράδειγμα των εμπειροτέρων και από τη διακριτική συμβουλή των χαρισματούχων μεγαλύτεροι αδελφών. Ας μη λησμονούμε επίσης την παραβολή του Σπορέως, σύμφωνα με την οποία ο λόγος του Θεού δεν πέφτει πάντοτε σε γη καλή. Αλλά και αν ακόμη είναι καλλιεργημένη η γη και δεκτική, πάλι δεν καρποφορεί παντού το ίδιο, αλλ' αλλού το ένα αποδίδει 100, αλλού 60, αλλού 30. Πρέπει δηλαδή ν' αγωνισθούμε πρώτα πάνω στην υλική γη για να πετύχουμε τον πνευματικό ουρανό και την αιώνια μακαριότητα. Αυτά βεβαίως ισχύουν για τους νέους και ελεύθερους, τους άζυγους. Για τους συζευγμένους έγραψε ο απόστολος: «Εκαστος εφ' ω εκλήθη, εν τούτο και μενέτω»· ο καθένας ας μένει στην κοινωνική κατάσταση που βρίσκεται τη στιγμή που τον εκάλεσε ο Θεός στην εν Χριστώ ζωή. Δεν επιτρέπεται δηλαδή ν' αφήνει κανείς τις δρομολογημένες οικογενειακές υποχρεώσεις του για να δοθεί στον Θεό και στην πνευματική ζωή. Προπαντός σ' αυτή την περίπτωση ισχύει το ότι δεν σώζει έναν ο τόπος, αλλά ο τρόπος της ζωής...

Ο Γέροντας Παΐσιος συνήθιζε να συνιστά στους νέους: Αν θέλεις να γίνεις μοναχός, να γίνεις καλός μοναχός. Αν θέλεις να κάνεις οικογένεια, να γίνεις καλός οικογενειάρχης έως το τέλος. Αλλά ο πειρασμός που αγαπά την ακαταστασία, πειράζει τους αγωνιζόμενους για ν' αλλάξουν τρόπο ζωής, ενώ είναι αργά πια τότε που οφείλει ο καθένας ν' ανταποκριθεί στις αποφάσεις ζωής και τις υποσχέσεις του.

Βέβαια, όποιος θέλει να προοδεύσει πνευματικά και να γνωρίσει τις ευλογίες του Θεού, δεν θα το καταφέρει μόνο με την άσκηση ή με την κοινή Λατρεία και τα Μυστήρια, αλλ' εάν συνοδεύει τον όλον αγώνα του με πολλή, θερμή, καθημερινή, συστηματική και επιμελημένη ατομική προσευχή. Οποιος προσεύχεται, ενεργεί μέσα του η χάρη του Θεού, διότι κανείς δεν μπορεί να πει «Κύριον Ιησούν, ειμή εν Πνεύματι Αγίω». Διά της προσευχής συνομιλούμε και επικοινωνούμε με τον Θεό. Η προσευχή συντηρεί τον κόσμο, συμφιλιώνει με τον Θεό, ανεβάζει τον

προσευχόμενο στον Ουρανό, προστατεύει από θλίψεις, σώζει από πειρασμούς, συντρίβει τους άορατους εχθρούς, τρέφει και ευφραίνει την ψυχή, φωτίζει τον νου, μειώνει τον θυμό. Η προσευχή είναι η μητέρα, αλλά και θυγατέρα των δακρύων, η πηγή και βασίλισσα των αρετών, πρόξενος χαρισμάτων, απόδειξη ελπίδας, διάλυση λύπης, καθρέπτης πνευματικής προόδου και καταστάσεως.

Μας διηγείται ο Ιερομόναχος π. Μάξιμος Καρυώτης εμπειρίες, όντως συγκλονιστικές, από τη νυχτερινή συμπροσευχή του με τον Γέροντα Παΐσιο, στο πλαίσιο θείας Λειτουργίας.

«Είχα μερικές φορές τη μεγάλη ευλογία να λειτουργήσω στο κελάκι του Γέροντος Παΐσιου!.. Έπρεπε να πάω μέσα στη νύχτα, τόσο νωρίς, ώστε να τελειώσουμε μία ώρα προτού ξημερώσει!

Κάποια φορά ο άγιος Γέρων μου λέει;

-Τι να διαβάσουμε, παπά, μέχρι να τελειώσεις την προσκομιδή;

- Εσείς, Γέροντα, ξέρετε. Ο,τι θέλετε 'σείς.

-Συνηθίζω, παπα-Μάξιμε, να κάμνω υπακοή σε ό,τι θέλει ο ιερέυς.

-Να 'ναι ευλογημένο, Γέροντα. Όμως, από τι να διαλέξω;

- Να διαβάσουμε Ώρες, Παράκληση, Μετάληψιν ή να πούμε την ευχή;

- Την ευχή, είπα αμέσως, σαν να πιάστηκα από αυτό το ενδεχόμενο που προσέφερε ο Γέροντας. Τότε λοιπόν -ω Θεέ μου-, τότε διδάχθηκα κάτι που καμία θεωρία και ανάγνωση δεν μπόρεσε να μου μάθει. Έζησα με τη χάρη του Θεού ιερότατες στιγμές, ακούγοντας τον άγιο Γέροντα να βγάζει μέσ' από την ψυχή του μία μία και αργά αργά βιωματικά τις λέξεις: "Κύριε Ιησού Χριστέ, ελλέεησόν με"! Κολλούσε η γλώσσα του στο "ελλέεησόν με". Το έλεγε πολύ ικετευτικά, με πολλή συναίσθηση της σημασίας του ρήματος, μετά δακρύων, ξεχείλισμα ταπεινότητας καρδιάς, με τέτοια θέρμη και πίστη, που ποτέ δεν θα μπορούσα να φαντασθώ!.. Ευλογώ το όνομα του Αγίου Θεού που με αξίωσε -τον ανάξιο- να διδαχθώ από τα χείλη και την καρδιά του αγίου Γέροντος Παΐσιου την ευχή του Ιησού. Ακριβέστερα, τη σύμπραξη νου, καρδιάς και χειλέων στην ιερότατη και συγκλονιστική αυτή σκηνή!..

Οι Γεροντάδες αυτοί -του πνευματικού ύψους του π. Παΐσιου-, μα και οι απλοί μοναχοί, κ. Μελινέ, έχουν αναγάγει την προσευχή σ' επιστήμη, διότι ξέρουν ότι χωρίς προσευχή δεν έχει νόημα η ζωή τους ούτε γεμίζει ο χρόνος ούτ' έρχεται στην καρδιά τους η ευλογία του Θεού· δηλαδή δεν αισθάνονται καμία δύναμη και

χαρά. Αλλά η προσευχή είναι απαραίτητη μόνο για τους μοναχούς; Θα ήταν αυτή η αλήθεια, αν μπορούσε να μας βεβαιώσει κανείς ότι οι εν τω κόσμω πιστοί για να ζήσουν και να σωθούν δεν έχουν ανάγκη την ευλογία του Θεού, την πληρότητα και ανάπαυση που προσφέρει ο Θεός μόνο διά της προσευχής. Δεν έχει σημασία πόσο αποτελεσματική και καθαρή προσευχή μπορεί να κάνει κανείς, αλλά η καλή του διάθεση και προσπάθεια. Αλλιώς δεν θα συνιστούσε ο Κύριος στον καθένα να εισέλθει στο ιδιαίτερο δωμάτιό του και αφού κλείσει την πόρτα του για να μη τον βλέπει κανείς, να προσευχηθεί μυστικά στον ουράνιο Πατέρα του. Ως προς το θέμα τι να προτιμά κανείς -την ανάγνωση των καθιερωμένων εκκλησιαστικών προσευχών ή την ευχή "Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με"- θα μπορούσαμε ν' απαντήσουμε με τον λόγο του αποστόλου: "Δοκιμάσατε και τα δύο και κρατήστε ό,τι σας αναπαύει". Πάντως, σύμφωνα με το παράδειγμα αγίων Πατέρων και εκ της ταπεινής μου πείρας, γνωρίζω ότι με την "ευχή" που προστίθεται στις σύντομες προσευχές της Εκκλησίας και με κάποια αυτοσχέδια λόγια μπορεί κανείς να αισθανθεί μέσα του περισσότερη ευλογία και ανάπαυση, παρά με την άμετρη πολυλογία, ιδίως αν δεν την κατανοεί».

-Μ.Μ.: Μια και μιλάτε, Γέροντα, για την προσευχή, σας παρακαλώ να μας πείτε λίγα λόγια και για τη σημασία του κομποσχοινιού. Πέρ' από σας τους μοναχούς, βλέπουμε να το κρατούν τελευταία και πολλοί κοσμικοί.

- Ιερομ. Μ.: Το κομποσχοίνι είν' ένα πρακτικό εργαλείο που εξυπηρετεί τον προσευχόμενο για να μην απασχολεί τον νου του στο μέτρημα των ευχών, αλλά να προσηλώνεται στο νόημα των λέξεων. Επειδή ο Θεός είναι ο «διδούς ευχήν τω ευχομένω», φρονούμε ταπεινά ότι δεν έχει πρακτική αξία καμία τεχνική για τη μεταφορά του νου στην καρδιά. Όποιος θέλει να μάθει την προσευχή, πρέπει ν' αγωνίζεται για να κατακτήσει όλο και περισσότερη αρετή και να προσεύχεται καθημερινά, ιδίως μετά τη σωματική του ανάπαυση, οπότε είναι ξεκούραστος και ο νους. Η μακροχρόνια προσευχή θα διδάξει και τη σωστή προσευχή. Οι πολλοί σταυροί, όσοι και οι κόμποι του κομποσχοινιού -ενώ τα λόγια λέγονται σε αργότερο ρυθμό-, βοηθούν στη συγκέντρωση του νου. Εκτός αυτών και εκτός της προσευχής, με πολλές μικρές και μεγάλες «μετάνοιες» μπορεί να βοηθηθεί κανείς, αν ένα μέρος του «κανόνα» του το κάνει λέγοντας την ευχή νοερώς, παρακολουθώντας και την αναπνοή έτσι ώστε στην εισπνοή να λέει «Κύριε Ιησού Χριστέ» και στην εκπνοή «ελέησόν με».

Πάντως, είναι απαραίτητο να συμβουλευθεί ο ενδιαφερόμενος τον Πνευματικό του, διότι όταν δεν υπάρχουν ταπείνωση και αρετή, αντί για τη χάρη του Θεού έρχεται ο διάβολος, σε σημείο που πολλοί Πατέρες -λόγω του κινδύνου αυτού- αποτρέπουν τους πιστούς από τη συστηματική και βαθιά προσευχή με το κομποσχοίνι...

Κάποια φορά μου είπε ο Γέρων Παΐσιος:

Ήταν ένας νέος στην Αθήνα ο οποίος ζούσε ζωήν αμαρτωλή, αλλά έδωσε ο Θεός και μετανόησε. Πήγε να εξομολογηθεί σ' έναν Πνευματικό και αυτός του όρισε κανόνα προσευχής και μετανοιών. Με προθυμία δέχθηκε ο νέος, αλλά έπειτα από λίγες γονυκλισίες πόνεσε η μέση του τόσο, που του ερχόταν η ιδέα να σταματήσει την άσκηση αυτή. Όμως με ανδρεία επιβλήθηκε στον εαυτό του, κάνοντας τον εξής συλλογισμό: «Ταλαίπωρε, όσο επιδιδύσουν στις αμαρτίες δεν σκεπτόσουν τίποτε άλλο, παρά μόνο το πώς θα ικανοποιήσεις την επιθυμία σου. Τώρα που έδωσε ο Θεός να δείξεις τη μετάνοιά σου με μερικές γονυκλισίες, δεν μπορείς να κάνεις λίγη υπομονή; Εμπρός! Συνέχισε αυτήν τη μικρή άσκηση και μην ψάχνεις να βρεις δικαιολογίες!»! Χάρη σ' αυτή την απόφασή του ο Θεός τον αξίωσε μεγάλης ευλογίας και θείου φωτισμού, τόσο, που πήγε να το αναφέρει στον Πνευματικό. Εκείνος του είπε με ταπείνωση: «Παιδί μου, εγώ ξέρω λίγα πράγματα για την προσευχή και την άσκηση, αλλά δεν ξέρω από τέτοιοι χαρίσματα. Γι' αυτό πήγαινε καλύτερα στο Άγιον Όρος και ζήτησε τη συμβουλή του Γέροντος Παΐσιου».

Πηγή: Δημοκρατία και Ορθοδοξία, Σάββατο 20 Ιουλίου 2013, σελ 28/04-29/05, Πείρα Αγιορειτών Πατέρων, Μανώλης Μελινός θεολόγος, συγγραφέας, διευθυντής Βιβλιοθήκης της Ι. Συνόδου, manolismelinos.com